

UPPSLÄPP AV OBEMANNAD FRIBALLONG MED LÄTT LAST

1 GENERELLT

Allmänna operativa bestämmelser om uppsläpp av obemannad friballong med lätt last återfinns i SERA 923/2012, Tillägg 2 Obemannade friballonger punkt 2.1-2.5.

Uppsläpp av obemannad friballong med lätt last får inte ske inom svenskt område utan tillstånd från Transportstyrelsen.

Flygning med obemannad friballong med lätt last från svenskt område får inte företas in över annan stats territorium utan tillstånd från den andra berörda staten.

I kapitel 8 i Luftfartsförordningen (2010:770) anges följande:

3 § Det får inte kastas eller släppas ut föremål från ett luftfartyg, om det kan medföra skador, sjukdomar eller olägenheter för människors hälsa. Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om detta.

Enligt Lag (1922:382) angående ansvarighet för skada till följd av luftfart är luftfartygets ägare ansvarig för skador på personer eller egendom även om han eller hon inte är vållande till skadan. Den som släpper upp en ballong är alltså alltid ansvarig för de skador som kan inträffa.

Denna typ av luftfarkost uppfyller inte kraven att få användas i kontrollerat luftrum (luftrum där flygtrafikledning separerar luftfartyg). Denna typ av luftrum finns från marknivå i flygplatsernas närhet (ut till cirka 20 km), från 300-1500 meter upp till 2900 meter i flygplatsernas terminalområden (ut till cirka 60 km) och i övrigt täcks hela landet från höjden 2900 meter och uppåt. Därmed kommer tillstånd för denna typ av användning att ges mycket restriktivt inom dessa luftrum.

På Transportstyrelsens hemsida finns kartor som visar terminalområdenas (TMA) och flygvägar utsträckning, se under [Flygtrafiktjänst](#) och [Flygvägar i Sverige](#).

2 KRITERIER FÖR UPPSLÄPP

Följande kriterier ska vara uppfyllda:

- Ballongens last ska ha en reflekterande yta, t.ex. metallfolie (för att kunna synas på radar).
- Linan ska vara utmärkt med reflekterande remsor.
- Himlen får endast vara täckt till 2/8 med moln vid tidpunkten för uppsläpp.
- Sikten vid marken ska vara minst 8 km vid tidpunkten för uppsläpp.
- Uppsläpp får endast ske inom den så kallade Värmlandsrutan som begränsas av en linje mellan orterna Torsby – Fredriksberg – Eversberg – Transtrand – Torsby. I undantagsfall kan även Gargnäs Flygplats nyttjas.

- Uppsläpp får endast ske under dagtid på lördagar eller i samband med lågtrafik vid långhelger. Uppsläpp får inte ske under militär flygövningstid.
- Ballongens position ska kunna meddelas till berörd flygtrafikledningen minst var 15 min.

Obemannad friballong med lätt last får inte användas på sådant sätt att ballongen eller en del av den, inklusive nyttolasten, vid nedslag på jordytan innebär risk för personer eller egendom som inte har anknytning till uppsändandet.

3 UPPGIFTER VID ANSÖKAN OM TILLSTÅND

Ansökan om tillstånd ska sändas till luftfart@transportstyrelsen.se eller till Transportstyrelsen, Sjö- och Luftfartsavdelning, 601 73 Norrköping.

Ansökan ska göras på avsedd blankett ”Ansökan om uppsläpp av friballonger med lätt last” som finns att hämta på www.transportstyrelsen.se. Komplet ansökan ska vara Transportstyrelsen tillhanda minst 30 dagar innan planerat uppsläpp.

Följande uppgifter ska minst ingå vid ansökan om tillstånd för uppsläpp av friballong med lätt last:

- a) Syftet med uppsläpp av ballong (ett uppsläpp leder i regel till merarbete för flygtrafikledningen och en ökad risk för flygtrafiken, detta måste vägas mot nyttan av ett ballonguppsläpp);
- b) Sökandes fullständiga namn, personnummer, adress, e-postadress och telefonnummer;
- c) Total vikt och storlek på ballong och last;
- d) Beskrivning av last (utformning, märkning och typ av material/utrustning);
- e) Funktionskontroller och tester av utrustning som visar att utrustningen fungerar för avsedd höjd och i avsedd miljö. Beskriv hur ett eventuellt funktionsbortfall hanteras;
- f) Längd på och utmärkning av lina mellan ballong och last. Bild som visar folieinkladd låda och lina försedd med remsor;
- g) Plats för uppsläpp (angiven i latitud och longitud), inklusive karta med uppsläppsplatsen markerad;
- h) Stighastighet m/sek, sjunkhastighet m/sek, på vilken höjd ballongen spricker samt diameter på ballongen vid bristning;
- i) Planerad tidpunkt och datum för uppsläpp med ett alternativt datum. I avgiften ingår maximalt tre tillfällen. Uppsläpp ska ske en lördag under dygnets ljusa timmar;
- j) Telefonnummer till ansvarig under uppsläppet. Två telefonnummer med två olika operatörer ska anges;
- k) Redovisning av beräkningar av flygbanan, inklusive de temperatur- och vindförhållanden på samtliga höjder som förutsätts vid uppsläppet. Redovisningen måste visa att ballongen under givna förutsättningar inte riskerar att komma in i ett annat lands luftrum;

- l) Redovisa även beräkningar, diagram, mm som visar hur uppgifterna i ansökan har tagits fram. Bild som visar beräknad flygbana och landningsplats för en dag;
- m) På uppsläppsdagen ska den beräknade flygbanan inklusive start- och landningsplats med dagens aktuella vind- och temperaturförhållanden sändas till luftfart@transportstyrelsen.se med ärendenumret angivet;
- n) Riskanalys med avseende på lastens återfärd mot marken (se luftfartsförordningens förbud mot att kasta ut eller släppa föremål som kan medföra skador);
- o) Redovisning av hur kommunikation med flygtrafikledning säkerställs (i vissa områden kan det vara problem med täckning för mobiltelefon);
- p) Redovisning av hur positions- och höjddregistrering säkerställs (överföring av data från ballongen till marken via mobiltelefon kommer inte att accepteras på grund av tekniska begränsningar i detta system);
- q) Övriga upplysningar som kan vara av betydelse;
- r) Efter landning ska landningsplatsen rapporteras till luftfart@transportstyrelsen.se med ärendenumret angivet;